

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 28 december 2012

909/2012

Lag

om ändring av lagen om barndagvård

Utfärdad i Helsingfors den 28 december 2012

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om barndagvård (36/1973) 11 § 3 mom. och 33 § 2 mom., sådana de lyder, 11 § 3 mom. i lag 1330/2006 och 33 § 2 mom. i lag 95/1991,
ändras 4 a, 7 a, 11 c och 12 §, 28 § 1 mom. samt 29 och 31 §,
sådana de lyder, 4 a § i lag 1255/2006, 7 a § i lag 1119/1985, 11 c § i lag 323/2011, 12 § i lag 1711/2009, 28 § 1 mom. och 29 § i lag 1330/2006 och 31 § i lag 1497/1994, samt
fogas till lagen en ny 4 §, i stället för den 4 § som upphävts genom lag 738/1992, till lagen en ny 8 §, i stället för den 8 § som upphävts genom lag 698/1982, till lagen nya 8 a—8 c §, till lagen nya 9 och 10 §, i stället för de 9 och 10 § som upphävts genom lag 698/1982, till lagen en ny 11 d §, till lagen en ny 13 §, i stället för den 13 § som upphävts genom lag 698/1982, till lagen en ny 13 a §, till lagen en ny 14 §, i stället för den 14 § som upphävts genom lag 956/1980, till lagen en ny 14 a §, till lagen en ny rubrik för 3 kap. och nya 15—18 §, i stället för den rubrik för 3 kap. och de 15—18 § som upphävts genom lag 698/1982, till lagen en ny 27 §, i stället för den 27 § som upphävts genom lag 389/1979, till lagen en ny 30 a §, till lagen en ny 32 §, i stället för den 32 § som upphävts genom lag 698/1982, och en ny 32 a §, som följer:

4 §

Kommunen ska se till att det ordnas barndagvård för kommuninvånarna med det innehåll och av den omfattning som föreskrivs i denna lag.

Med kommuninvånare avses i denna lag den vars hemkommun kommunen i fråga är enligt lagen om hemkommun (201/1994). Den som inte har hemkommun enligt lagen om hemkommun betraktas som invånare i den kommun där han eller hon vistas.

I brådskande fall eller när omständigheterna annars kräver det ska kommunen se till

att barndagvård ordnas även för andra personer som vistas i kommunen än kommuninvånarna.

4 a §

På behörighetsvillkoren för personal inom barndagvården tillämpas lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (272/2005) samt de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, sådana de lyder den 1 januari 2013. Kommunen ska ha sagda personal för uppgifterna inom barndagvården.

Kommunen ska i den utsträckning som motsvarar behovet inom barndagvården ha tillgång till tjänster av en specialbarträdgårdslärare.

7 a §

För samordning av rehabiliteringen av barn som är i behov av särskild vård och fostran utarbetas en rehabiliteringsplan för barnet i samarbete med barnets föräldrar och vid behov med socialvården, hälso- och sjukvården och skolväsendet inom kommunen.

2 kap.

Förvaltning

8 §

Undervisnings- och kulturministeriet ansvarar för den allmänna planeringen, styrningen och övervakningen av barndagvården.

Regionförvaltningsverket ansvarar för planeringen, styrningen och övervakningen av barndagvården inom sitt verksamhetsområde.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården styr regionförvaltningsverkens verksamhet i syfte att förenhetliga deras verksamhetsprinciper, förfaringsätt och beslutspraxis vid styrningen och övervakningen av dagvården. Dessutom styr och övervakar Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården dagvården i synnerhet när det är fråga om

- 1) principiellt viktiga eller vittsyftande ärenden,
- 2) ärenden som gäller flera regionförvaltningsverks verksamhetsområden eller hela landet,
- 3) ärenden som ett regionförvaltningsverk är jävigt att behandla.

Social- och hälsovårdsministeriet utarbetar tillsammans med Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården en resultatmålshandling för att målen för dagvården ska uppnås, efter att ha avtalat om resultatmålen med undervisnings- och kulturministeriet.

8 a §

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket får inspektera en kommuns och en samkommuns verksamhet enligt denna lag samt

de verksamhetsenheter och lokaler som används vid ordnandet av verksamheten, om det finns grundad anledning att förrätta en inspektion. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården får dessutom av grundad anledning ålägga regionförvaltningsverket att förrätta en inspektion. En inspektion får förrättas utan förhandsanmälan.

En inspektör ska ges tillträde till verksamhetsställets alla lokaler. Lokaler som används för permanent boende får dock inspekteras bara om det är nödvändigt för att trygga klientens ställning och garantera behörig service. Vid inspektionen ska, trots sekretessbestämmelserna, alla handlingar som inspektören begär och som är nödvändiga för inspektionen läggas fram. Därtill ska inspektören trots sekretessbestämmelserna och utan kostnad på begäran få kopior av de handlingar som är nödvändiga för inspektionen. Inspektören har även rätt att ta fotografier under inspektionen. Inspektören kan biträdas av sådana experter som behövs för inspektionen.

Polisen ska vid behov ge Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket handräckning för utförandet av en inspektion.

Över inspektionerna ska det föras protokoll.

Bestämmelser om omständigheter som särskilt ska beaktas vid inspektionerna och om inspektionsförfarandets närmare innehåll samt om det protokoll som ska föras över inspektioner och om dess förvaring och förvaringstid får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 b §

Om det upptäcks brister eller andra missförhållanden som äventyrar clientsäkerheten i ordnandet eller genomförandet av barndagvården eller om verksamheten i övrigt strider mot denna lag, får Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket meddela ett föreläggande om att de ska avhjälpas. När föreläggandet meddelas ska det utsättas en tid inom vilken behövliga åtgärder ska vidtas. Om clientsäkerheten så kräver, får det bestämmas att verksamheten omedelbart ska avbrytas, eller användningen av en verksamhetsenhet eller del av enheten eller av en anordning omedelbart förbjudas.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket får förplikta kommunen eller samkommunen att iaktta ett i 1 mom. avsett föreläggande vid vite eller vid äventyr att verksamheten avbryts eller att användningen av en verksamhetsenhet eller en del av enheten eller av en anordning förbjuds.

Beslut som fattats av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller av regionförvaltningsverket om avbrytande av verksamheten eller om förbud mot användningen av en verksamhetsenhet eller en del av enheten eller av en anordning ska iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

8 c §

Om det vid styrningen och övervakningen av barndagvården konstateras att en kommun eller samkommun vid ordnandet eller genomförandet av verksamhet enligt denna lag har förfarit felaktigt eller underlåtit att fullgöra sin skyldighet, får Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket ge kommunen eller samkommunen eller den tjänsteman som ansvarar för den felaktiga verksamheten en anmärkning för framtiden.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket kan, om ärendet inte föranleder en anmärkning eller andra åtgärder, uppmärksamma den övervakade på att verksamheten ska ordnas på behörigt sätt och att god förvaltningssed ska iakttas.

I en anmärkning eller ett uppmärksamgörande från Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården eller regionförvaltningsverket enligt denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär.

Undervisnings- och kulturministeriet, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverket undersöker inte sådana klagomål över barndagvård som gäller ärenden äldre än fem år, om det inte finns särskilda skäl att undersöka klagomålet.

9 §

Sakkunnigt ämbetsverk för dagvården är Institutet för hälsa och välfärd, om vilket det

föreskrivs i lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008). Vid skötseln av sina uppgifter samarbetar Institutet för hälsa och välfärd med Utbildningsstyrelsen.

Social- och hälsovårdsministeriet utarbetar tillsammans med Institutet för hälsa och välfärd en resultatmålshandling för att målen för dagvården ska uppnås, efter att ha avtalat om resultatmålen med undervisnings- och kulturministeriet.

10 §

En kommun kan ordna de uppgifter som hör till barndagvården

- 1) genom att sköta verksamheten själv,
- 2) genom avtal tillsammans med en annan kommun eller andra kommuner,
- 3) genom att vara medlem i en samkommun som sköter verksamheten,
- 4) genom att anskaffa service från staten, en annan kommun, en samkommun eller någon annan offentlig eller privat serviceproducent,
- 5) genom att serviceanvändaren ges en servicesedel enligt lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009).

Vad som i 1 mom. 4 punkten föreskrivs om en kommun tillämpas även på en samkommun som sköter verksamhet som avses i denna lag.

Vid anskaffning av service från en privat serviceproducent ska kommunen eller samkommunen försäkra sig om att servicen motsvarar den nivå som krävs av motsvarande kommunala verksamhet.

Kommuner och samkommuner är skyldiga att betala en privat serviceproducent ersättning endast för barndagvårdstjänster till av kommunen eller samkommunen angivna personer och, när en servicesedel används, betala en serviceproducent som kommunen eller samkommunen godkänt högst en ersättning som motsvarar värdet på servicesedeln.

11 c §

Kommunen får ordna barndagvård för ett barn som bor i en annan kommun även i andra fall än de som avses i 4 §.

11 d §

De uppgifter som kommunen har enligt

denna lag ska skötas av ett kollegialt organ som utses av kommunen.

Till organets uppgifter hör även att företräda kommunen, bevaka dess rätt och föra talan i ärenden som angår individuell verkställighet av barndagvården samt att i dessa ärenden ingå avtal och andra rättshandlingar på kommunens vägnar.

Organets lagstadgade beslutanderätt och rätt att föra talan får i en instruktion delegeras till tjänsteinnehavare som är underställda organet.

Om två eller flera kommuners barndagvård i dess helhet sköts av en samkommun, ska denna tillsätta ett organ enligt 1 mom. som är gemensamt för medlemskommunerna. Detta organ ska även anvisas de uppgifter inom verkställigheten av barndagvård som enligt andra lagar ska skötas av det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982).

En statstjänsteman till vars uppgifter hör att leda och övervaka barndagvården är inte valbar till ett organ som avses i 1 mom. inom sitt eget tjänsteområde.

12 §

På verksamhet som kommunen ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009).

Kommunen ska anvisa resurser för den barndagvård som ligger till grund för statsandelen.

För verksamhet enligt denna lag kan kommuner och samkommuner, inom ramen för det anslag som anvisats i statsbudgeten, beviljas statsunderstöd för försök, för inledande och utvecklande av verksamheten samt för anläggningsprojekt. Bestämmelser om beviljande av understöd finns i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

13 §

På avgifter som tas ut för barndagvård tillämpas lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, sådana de lyder den 1 januari 2013.

13 a §

På verksamhet som ordnas med stöd av

denna lag tillämpas lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000), sådan den lyder den 1 januari 2013, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

En anmärkning enligt 23 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården ska när den gäller dagvård framställas till den som ansvarar för en verksamhetsenhet inom barndagvården eller till en ledande tjänsteinnehavare inom barndagvården.

14 §

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas bestämmelserna i den övriga lagstiftningen om socialvård och socialservice i tillämpliga delar även på barndagvården.

14 a §

Utöver vad som föreskrivs i 11 § 2 mom. finns det bestämmelser om finsk- och svenskspråkiga serviceanvändares rätt att använda och bli hörda på sitt eget språk i 10 § i språklagen (423/2003), och om deras rätt till tolkning i 18 § och rätt att få expeditioner på sitt eget språk i 20 § i den lagen.

I tvåspråkiga kommuner och i samkommuner som omfattar tvåspråkiga eller både finsk- och svenskspråkiga kommuner ska barndagvård ordnas på kommunernas och samkommunernas båda språk så att serviceanvändaren blir betjänad på det språk han eller hon väljer, antingen finska eller svenska.

Kommunen respektive samkommunen ska dessutom se till att nordiska medborgare vid behov har möjlighet att använda sitt eget språk, finska, danska, isländska, norska eller svenska, när de är i kontakt med barndagvården. Kommunen eller samkommunen ska då i den utsträckning det är möjligt se till att nordiska medborgare får behövlig tolk- och översättningshjälp.

3 kap.

Privat barndagvård

15 §

Med privat barndagvård avses sådan barndagvård som en enskild person, en samman-

slutning eller en stiftelse eller ett affärsföretag bildat av ett offentligt samfund tillhandahåller mot ersättning genom drivande av rörelse eller yrkesutövning.

16 §

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas utöver denna lag även lagen om privat socialservice (922/2011) på privat barndagvård. Den lagen tillämpas sådan den lyder den 1 januari 2013.

Undervisnings- och kulturministeriet ska sköta de uppgifter och har de befogenheter i anslutning till privat barndagvård som enligt lagen om privat socialservice ankommer på social- och hälsovårdsministeriet.

Trots vad som föreskrivs i 42 § 2 mom. i lagen om privat socialservice får närmare bestämmelser om innehållet i de anmälningar som avses i 11 och 12 § i den lagen och om hur anmälningarna ska göras samt om den andel av avgifterna som enligt 41 § ska betalas till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården när det gäller privat dagvård av barn utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

17 §

Tillsynsmyndigheter enligt 3 § 1 mom. i lagen om privat socialservice är när det gäller privat barndagvård det organ som avses i 11 d § 1 mom. i denna lag eller den tjänsteinnehavare som organet utsett samt regionförvaltningsverket och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

18 §

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, regionförvaltningsverket och undervisnings- och kulturministeriet undersöker inte sådana klagomål över privat barndagvård som gäller ärenden äldre än fem år, om det inte finns särskilda skäl att undersöka klagomålet.

Trots sekretessbestämmelserna har de tillsynsmyndigheter som avses i 17 § och undervisnings- och kulturministeriet rätt att av producenter av privat barndagvård och av varandra avgiftsfritt få de upplysningar och utredningar som de behöver för att kunna fullgöra sina uppgifter.

27 §

Kommunen ska se till att barndagvårdspersonalen, beroende på grundutbildningens längd, hur krävande arbetet är och befattningsbeskrivningen, i tillräcklig utsträckning deltar i den kompletterande utbildning som ordnas för den. Närmare bestämmelser om den kompletterande utbildningens innehåll, art och omfattning samt om ordnande, uppföljning och utvärdering av utbildningen får utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

28 §

En producent av privat dagvård som bedriver barndagvårdsverksamhet mot ersättning ska lämna in en skriftlig anmälan om verksamheten innan den inleds eller ändras väsentligt till det i 11 d § 1 mom. avsedda kommunala organ som svarar för barndagvården.

29 §

Om en i 28 § avsedd dagvårdsplats eller den vård som ges där konstateras vara olämplig eller bristfällig, ska det organ som avses i 11 d § 1 mom. med lämpliga medel försöka få till stånd rättelse i saken. Har rättelse inte skett inom förelagd tid, får organet förbjuda vård av barn på dagvårdsplatsen.

30 a §

I ett beslut om antagning av ett barn till dagvård som fattats av det organ som avses i 11 d § 1 mom. eller av en tjänsteinnehavare som är underställd det får ändring inte sökas genom besvär.

Den som är missnöjd med en tjänsteinnehavares i 1 mom. avsedda beslut har rätt att få beslutet behandlat i det organ som avses i 11 d § 1 mom., om han eller hon yrkar detta inom 14 dagar efter delfäendet av beslutet. Till beslutet ska fogas anvisningar om hur det kan föras till behandling i organet. Ärendet ska behandlas skyndsamt.

En tjänsteinnehavare i 1 mom. avsedda beslut får delges den berörda parten i brev per post. Delfäendet anses då, om inte annat visas, ha ägt rum den sjunde dagen efter det att beslutet, försett med adress som uppgivits av den berörda parten, har postats. I övrigt

ska iakttas vad som föreskrivs om omprövningsförfarande i förvaltningslagen (434/2003).

31 §

Trots det som föreskrivs i 30 a § får ändring i ett i 11 a § avsett beslut om antagning av ett barn till dagvård som fattats av det kollegiala organ som avses i 11 d § 1 mom. sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. Besvären får inom denna tid även inlämnas till organet, som ska sända dem och sitt utlåtande till förvaltningsdomstolen.

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte, om något annat föreskrivs om ändringsökande eller ändringssökande är förbjudet. Det tillämpas inte heller när ett beslut enligt kommunallagen (365/1995) får föras till behandling i kommunstyrelsen.

Helsingfors den 28 december 2012

Republikens President

SAULI NIINISTÖ

Omsorgsminister *Maria Guzenina-Richardson*

32 §

I förvaltningsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

32 a §

Undervisnings- och kulturministeriet bereder i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet sådana ändringar av denna lag som kan ha konsekvenser för det som föreskrivs i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn. Social- och hälsovårdsministeriet bereder i samarbete med undervisnings- och kulturministeriet sådana ändringar i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn som kan ha konsekvenser för dagvårdssystemet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.